

HORST A/D MAAS

Toespraak Dodenherdenking 2014 gebaseerd op de verdiepende tekst van prof. Ernst Hirsch Ballin, die hij op uitnodiging van het Nationaal Comité heeft geschreven – Jaarmotto: Vrijheid geef je door

Wederkerigheid

Vandaag herdenken we allen die hun leven gaven voor onze vrijheid. Is hen herdenken voldoende wederkerigheid voor de offers die zij gebracht hebben voor ons? Nee, ik vind van niet. Wij zijn verplicht om die vrede en vrijheid te bewaken en door te geven naar volgende generaties. Alleen dan hebben die ultieme offers van mensen zin gehad.

'Vrijheid geef je door' is het thema voor de Dodenherdenking in 2014. 'Vrijheid geef je door in wederkerigheid' is de tekst die prof. Ernst Hirsch Ballin speciaal heeft geschreven voor deze Dodenherdenking. Vrijheid is meer dan bewegingsvrijheid. Jezelf kunnen zijn: 'Dat is vrijheid', zo geeft hij aan. En daarbij wijst hij erop dat veel mensen gedwongen worden zich aan te passen of worden uitgesloten. De vrije samenleving gaat aan hen voorbij. Dat mensen elkaar respecteren is dan ook een belangrijk kenmerk van een vrije samenleving. Mensen moeten elkaar over en weer zien staan. Dat is de betekenis van de wederkerigheid waarop het eerste artikel van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens doelt. Dat betekent niet dat je ineens iedereen aardig hoeft te vinden, mensen zijn nu eenmaal verschillend. Maar als iemand al van te voren denkt dan een ander niet deugt omdat hij of zij tot een "verkeerde" groep hoort is er iets mis.

Gedeelte Toespraak Burgemeester

4 en 5 mei zijn de jaarlijkse momenten om stil te staan bij de slachtoffers van oorlog en vervolging en om de vrijheid te vieren. De agressie van Nazi-Duitsland en Japan tegen andere landen en mensen die zij als minderwaardig zagen ontstond niet uit het niets.

Jaren daaraan vooraf werd de samenleving rijp gemaakt voor een verkeerde strijd. Velen zagen dat wel maar hoopten of dachten dat het wel voorbij zou gaan. Het raakte hen niet direct persoonlijk dus bleven ze er zogenaamd "neutraal" onder. En wellicht gold dat ook wel in ons land voor veel inwoners. Daarom verdienen de mensen die wel opstonden tegen de agressie en het veroordelen van bepaalde groepen mensen als minderwaardig, respect en waardering. En dat verdienen ze tot op de dag van vandaag. En het is goed dat zoveel jaren na de Tweede Wereldoorlog nog steeds mensen postuum worden geëerd voor hun daden. Zo kregen recent nog 3 families uit onze regio en gemeente, Jozef en Antonetta Wijnen, Antonius en Anna Verrijt en Leonardus en Maria Nabben, de Yad Vashem onderscheiding voor hun hulp aan Joodse kinderen die moesten onderduiken omdat hun leven niet veilig was. Het is nooit te laat om hun inzet en van al die anderen die het niet meer kunnen navertellen te eren.

Komend jaar herdenken we 70 jaar bevrijding van Limburg en Horst aan de Maas. Op 22 november 1944 begon de bevrijding van onze gemeente nadat op 6 juni 1944, D-Day, op de stranden van Normandië de geallieerde troepen Europa waren binnengetrokken. Als gevolg van de operatie Market Garden begon onze bevrijding. Een bevrijding waarbij nog eens heel veel mensen uit Schotland, Engeland en elders uit de wereld het leven lieten voor onze vrijheid. Dit jaar zullen we daarom extra stilstaan bij onze bevrijding. Laten we dat doen in het besef dat vrijheid alleen kan bestaan op basis van wederkerigheid.

4 en 5 mei zijn de jaarlijkse momenten om stil te staan bij de slachtoffers van oorlog en vervolging en om de vrijheid te vieren. De agressie van Nazi-Duitsland en Japan tegen andere landen en mensen die zij als minderwaardig zagen ontstond niet uit het niets.

Jaren daaraan vooraf werd de samenleving rijp gemaakt voor een verkeerde strijd. Velen zagen dat wel maar hoopten of dachten dat het wel voorbij zou gaan. Het raakte hen niet direct persoonlijk dus bleven ze er zogenaamd "neutraal" onder. En wellicht gold dat ook wel in ons land voor veel inwoners. Daarom verdienen de mensen die wel opstonden tegen de agressie en het veroordelen van bepaalde groepen mensen als minderwaardig, respect en waardering. En dat verdienen ze tot op de dag van vandaag. En het is goed dat zoveel jaren na de Tweede Wereldoorlog nog steeds mensen postuum worden geëerd voor hun daden. Zo kregen recent nog 3 families uit onze regio en gemeente, Jozef en Antonetta Wijnen, Antonius en Anna Verrijt en Leonardus en Maria Nabben, de Yad Vashem onderscheiding voor hun hulp aan Joodse kinderen die moesten onderduiken omdat hun leven niet veilig was. Het is nooit te laat om hun inzet en van al die anderen die het niet meer kunnen navertellen te eren.

Komend jaar herdenken we 70 jaar bevrijding van Limburg en Horst aan de Maas. Op 22 november 1944 begon de bevrijding van onze gemeente nadat op 6 juni 1944, D-Day, op de stranden van Normandië de geallieerde troepen Europa waren binnengetrokken. Als gevolg van de operatie Market Garden begon onze bevrijding. Een bevrijding waarbij nog eens heel veel mensen uit Schotland, Engeland en elders uit de wereld het leven lieten voor onze vrijheid. Dit jaar zullen we daarom extra stilstaan bij onze bevrijding. Laten we dat doen in het besef dat vrijheid alleen kan bestaan op basis van wederkerigheid.

Ik sluit af met het gedicht zoals dat vandaag ook elders in het land en op De Dam in Amsterdam wordt voorgedragen. Het is het gedicht 'De stille getuige' van de 18-jarige scholiere Nienke Woltmeijer:

De boom aan de rails
Omringd door prikkeldraad
Torende boven het wachtershuisje
Geworteld in grond van ellende

De boom hoorde de doffe knallen
Rook de mist van angst
Zag een uitzichtloze weg
Wanhoopte een eindeloze strijd

Troostend het kind met verdriet
Omarmend de vrouw in wanhoop
Bemoedigend de man zonder uitzicht
Beschermend hen zonder schuilplaats

Bladeren fluisteren de herinnering
Takken vertellen het verhaal
De bast verzacht de pijn
De wortels vangen de tranen

De boom vertelt het verhaal van toen
Het staat gekerfd en wordt nooit vergeten